

Christina Egelunds tale ved Aarhus Universitets årsfest

Taler

Christina Egelund
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

13. september 2024

Sted

Aulaen på Ndr. Ringgade,
Aarhus Universitet

Kære gæster,

Kære Aarhus Universitet.

Vi står her i C.F. Møllers historiske Aula. På en festdag for jer på universitetet.

Men også en festdag for Aarhus.

Når jeg tænker på Aarhus og byens indbyggere, så tænker jeg på en relativt stor selvbevidsthed og en passende portion kampgejst.

Det er måske også den opskrift, der var med til at definere 80'ernes musikscene, som vi følger i DR-serien "Miraklet i Århus".

Derfor synes jeg også, det er passende at indlede med et citat fra en af de helt store lokale poeter, Steffen Brandt.

Han har sagt, og jeg citerer:

"Nogle gange er man nødt til at tage virkeligheden til hjælp for at give næring til fantasien".

På samme måde, vil jeg tage virkeligheden til hjælp i dag.

For én af de ting, jeg finder interessant ved Aarhus Universitet, er, at jeres historie langt overgår fantasien.

I dag kan vi ikke forestille os et dansk uddannelseslandkort uden Aarhus som en helt central by. Vi kan ikke forestille os Aarhus uden universitetet. Det er en del af byen på samme måde som AGF og Thomas Helmig.

Men sådan har det ikke altid været.

Historien om Aarhus Universitet er en historie om en by, der kæmpede længe og indædt. Og til sidst måtte tage sagen i egen hånd, så byen kunne blive universitetsby.

For lidt over 100 år siden var der nemlig en ophedet debat i gang i Danmark. På det tidspunkt havde Danmark kun ét universitet, nemlig Københavns Universitet.

Mange mente, at nu var tiden inde til at oprette Danmarks andet universitet. I Jylland.

Men hvor skulle det nye universitet ligge? Det var ikke alle, der syntes det skulle hjem til Aarhus.

Nogle mente, at universitetet skulle være en form for politisk markering i kølvandet på genforeningen. Derfor skulle det nye universitet placeres i et af de genvundne områder i Sønderjylland. For eksempel i Sønderborg.

Andre kræfter arbejdede benhårdt på at gøre Danmarks gamle hovedstad Viborg til landets anden universitetsby.

Et universitet, der ændrede Danmark

Så hvorfor var det lige Aarhus, der endte med at blive Danmarks anden universitetsby?

Der var andre byer i spil. Staten havde ingen penge til projektet. Rivalerne på Københavns Universitet var ikke specielt begejstrede for ideen.

Men alligevel står vi her, indrammet af gule mure, og kan fejre universitetets 96-års fødselsdag.

Og det skyldes i høj grad aarhusianerne, og deres selvbevidsthed og kampgejst.

En bred kreds af Aarhus' erhvervsliv, organisationer og institutioner tog simpelthen sagen i egen hånd.

De gik til kommunen. Det er jo det, man gør i Danmark, når man vil have noget til at ske.

De samlede penge ind, og både kommunen og aarhusianerne bidrog meget gavmildt til sagen.

Det betød, at man for 96 år siden havde penge nok til at kunne sige, ”hvis staten ikke vil oprette Aarhus Universitet, så gør vi det bare selv”.

I september 1928, blev Aarhus Universitet indviet. De første 64 studerende kunne starte. Der blev flaget, skolebørnene fik en halv fridag. Det var en festdag for hele byen.

Med ét var Danmark forandret. Ideen om, at Danmark kun var stort nok til ét universitet, var forkastet.

Den udvikling var med til at bane vejen for flere universiteter og uddannelsesinstitutioner i hele landet.

Det har haft en enorm betydning. Ikke mindst for de titusindvis af studerende, der har læst, lært og udviklet sig her.

Men også for Danmarks udvikling og sammenhængskraft som samfund.

Åbningen af et universitet i Aarhus var et vigtigt skridt på vejen til at gøre Danmark til et videnssamfund med uddannelse, forskning og innovation i verdensklasse.

Noget som har gjort os til et rigere, klogere og stærkere samfund.

I dag – måske mere end nogensinde før – har vi brug for vores viden og forskning.

Hele verden fra forstanden

Vi står overfor særdeles mange, globale og komplicerede problemer.

Geopolitiske spændinger, klimaforandringer, demokratisk uro, konflikter og demografiske forskydninger.

Det, vi i årtier har troet på i vores del af verden. At der findes et sandt og et falsk. At idealet er mere demokrati og mere åbenhed. At verden bevæger sig mod et lysere og mere fredeligt sted. Det bliver nu udfordret af fake news, misinformation og konspirationer.

Man kan få den følelse, at hele verden er fra forstanden, som TV2 synger. Men der er et lys.

Midt i de her mange og tunge udfordringer er universiteternes vigtige rolle blevet endnu tydeligere. Forskning, innovation, uddannelse og dannelse er de værdier, der skal bære vores samfund fremad.

Forskningen er vores værn mod den splittelse, mørke kræfter ønsker at sprede i vores samfund. Forskning og uddannelse kommer med et håb om, at vi kan løse de problemer, vi står overfor. At vi kan blive klogere.

At ny viden, nye opdagelser og nye teknologier vil gøre vores samfund stærkere, grønnere og bedre.

Da Aarhus Universitet åbnede sine døre i 1928 var det med en tro på, at Danmark havde brug for endnu mere viden og uddannelse. Et universitet for alle med evnerne og viljen.

Og det må man sige, det blev.

Jeres studerende kommer fra hele landet – hele verden, faktisk. Og de er ligesom de gule mure i universitetsparken blevet en fast del af det aarhusianske bybillede. Når de cykler forpustede op ad Langelandsgade for at nå til undervisning. Eller slingrer ned ad Vestergade fredag aften.

For 96 år siden blev Aarhus en studieby, og et universitet med en helt særlig lokal forankring og identitet blev født.

Det har I holdt fast i, selv når I har udvidet med campusser uden for universitetsparken – og siden uden for Aarhus' bygrænse.

Næste kapitel

Og nu skal de næste kapitler om universitetets historie skrives.

Jeg vil gerne sige tak til Aarhus Universitet for jeres konstruktive tilgang til vores samarbejde om uddannelses- og forskningspolitik.

Også en særlig tak til dig, Brian. Kender I det, når man får en følelse af, at tingene smelter sammen?

Sådan har jeg det med Brian og Aarhus Universitet. Du har ikke brug for at fylde det hele, men man ved, hvor man har dig, og at du står fast.

Det betyder meget, når vi skal finde de gode løsninger i alt fra implementeringen af kandidatreformen, muligheden for flere internationale studerende, presset på forskningsfriheden, vigtigheden af dansk forsknings rolle i en verden med pres fra mange sider.

For 96 år siden fik Danmark sit andet universitet. Et universitet, der blev født i trods, og hvor virkeligheden kom til at overgå fantasien. På mange måder er det jer, der er miraklet i Aarhus.

Derfor fejrer vi i dag det enorme bidrag Aarhus Universitet har leveret i 96 år til dansk forskning, uddannelse og samfundsudvikling.

Og at tusindvis af studerende hver aften kan lukke deres øjne i Aarhus.

Stort tillykke med dagen.

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Festtale, Moderaterne

Relateret

Birgitte Nauntoftes tale ved Aarhus Universitets årsfest
13. september 2024

Brian Bech Nielsens tale ved Aarhus Universitets årsfest
13. september 2024

Karen Porskrog Boisens tale ved Aarhus Universitets årsfest
13. september 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christina-egelunds-tale-ved-aarhus-universitets-arsfest>